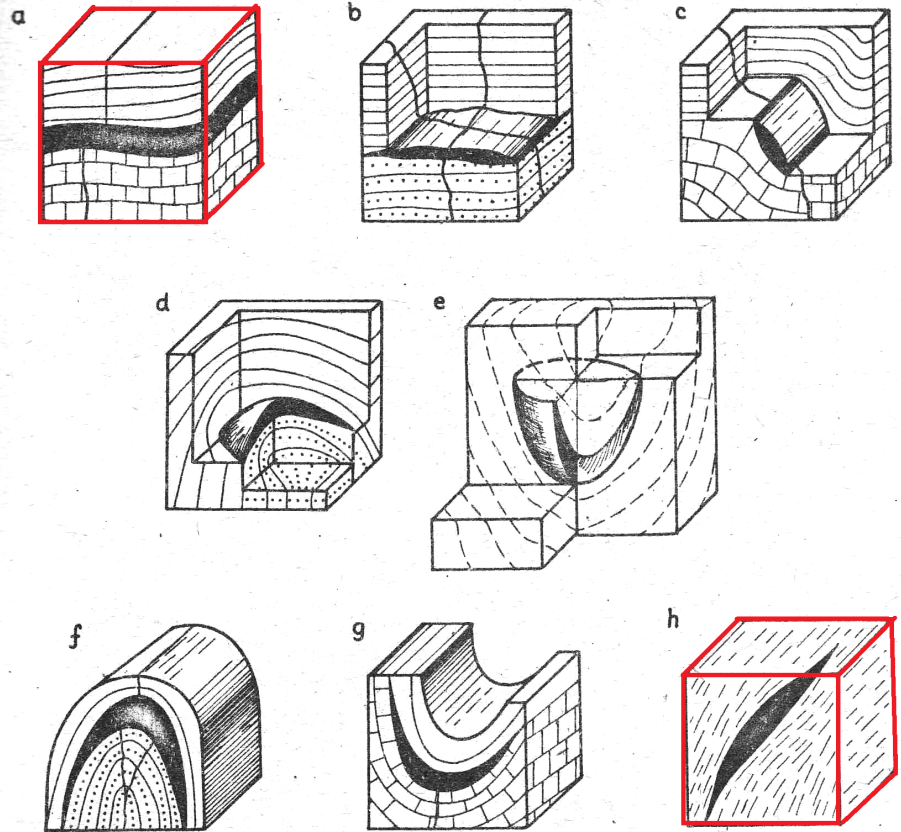

Stavba ložiskových těles

Martin Kontár

Konkordantní tělesa

- Uložena souhlasně s okolními horninami
- Např. uhelná sloj

a) rudní vrstva

c) rudní pruh

e) mísovité rudní těleso

g) korytovité rudní těleso

b) rudní poleha

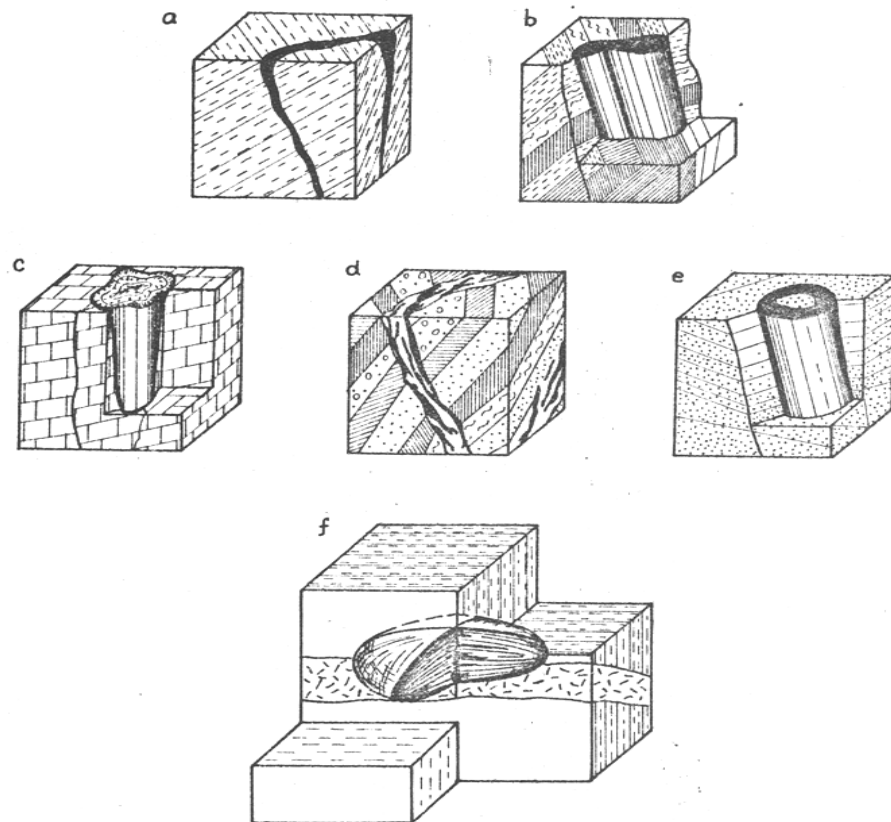
d) klenbovité rudní těleso

f) sedlovité rudní těleso

h) flexurovité rudní těleso

Diskordantní

- Uložena nesouhlasně s okolními horninami
- Např. různé typy žil

a) rudní žíla
c) rudní peň
e) rudní komínovité těleso

b) rudní sloup
d) žilníková zóna
f) rudní bochníkovité těleso

Omezení těles vůči okolí

- A) **ostré** – taková tělesa pak bývají označována jako **kontrastní**: např. žilná ložiska
- B) **neostré** (příp. nevýrazné) – tato tělesa bývají označována jako **nekontrastní**: např. různé typy žilníků

Časový vztah ložisek a okolních hornin

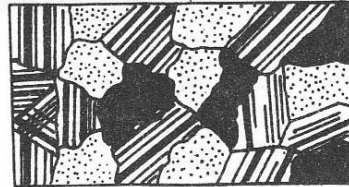
- A) **syngenetická** ložiska – jedná se o ložiska, jež vznikala současně s horninami, v nichž jsou uložena, např. sedimentární železné rudy, ložiska uhlí
- B) **epigenetická** ložiska – ložiska, jež vznikla později, než jejich okolí, např. rudní žíly

Textura a struktura

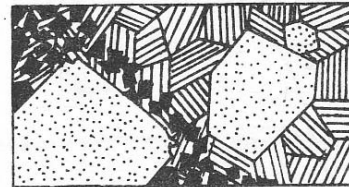
- **Textura** – je dána prostorovým uspořádáním minerálních agregátů, jejich orientací, složením apod., sledujeme makroskopicky
- **Struktura** – je dána tvarem, velikostí a prostorovým uspořádáním krystalů či jejich úlomků v minerálních agregátech, pozorovatelná mikroskopicky

Struktury – pod mikroskopem

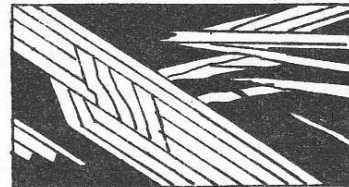
a) rovnoměrně zrnitá

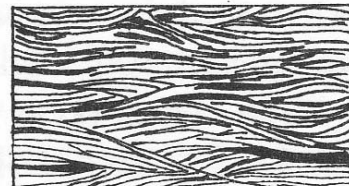
b) nerovnoměrně zrnitá

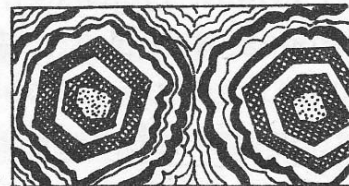
c) lištovitá

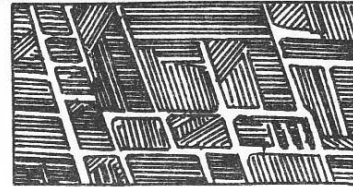
d) vláknitá

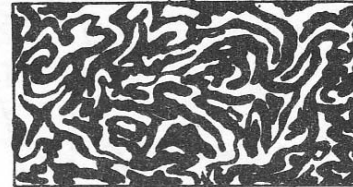
e) zonální

f) krystalograficky orientovaná

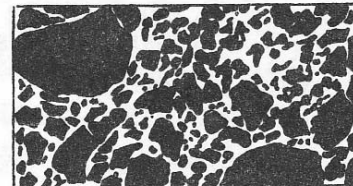
g) srůstová

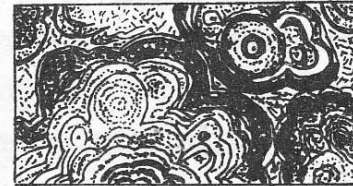
h) náhradová

ch) kataklastická

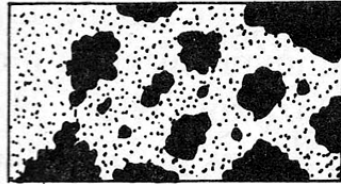

i) kolomorfní

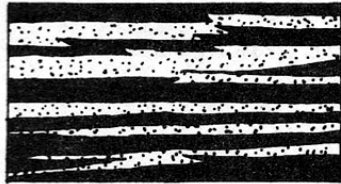

Textura

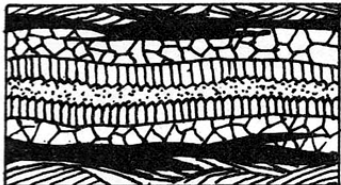
a) skvrnitá

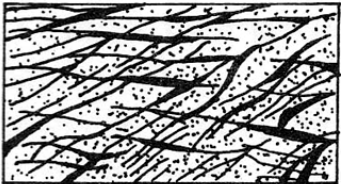
b) páskovaná

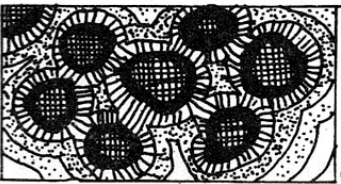
c) krustifikační
+ drůzovitá

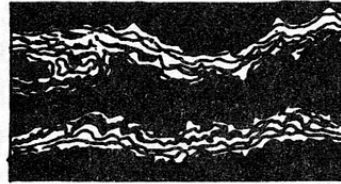
d) prožilková

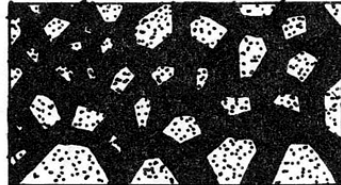
e) kokardovitá

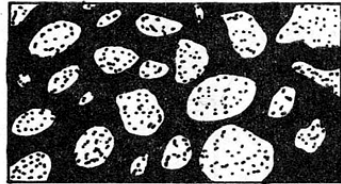
f) oolitická

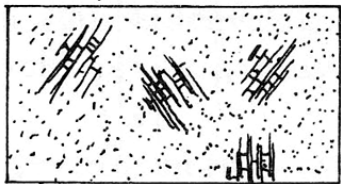
g) kolomorfní

h) brekciová

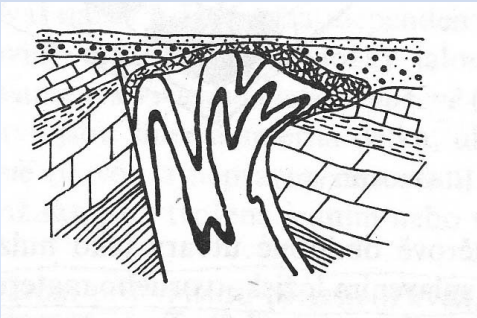
ch) brekciovitá

i) kostrovitá buněčná
textura

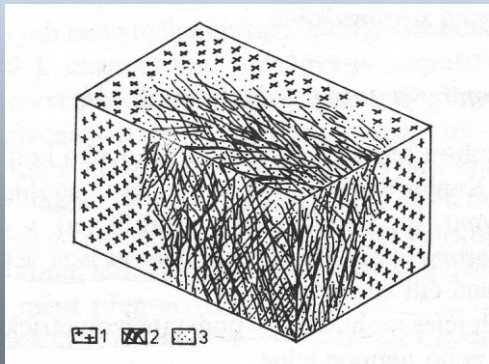
Izometrická tělesa

- Podobné rozměry ve všech směrech
- Pně

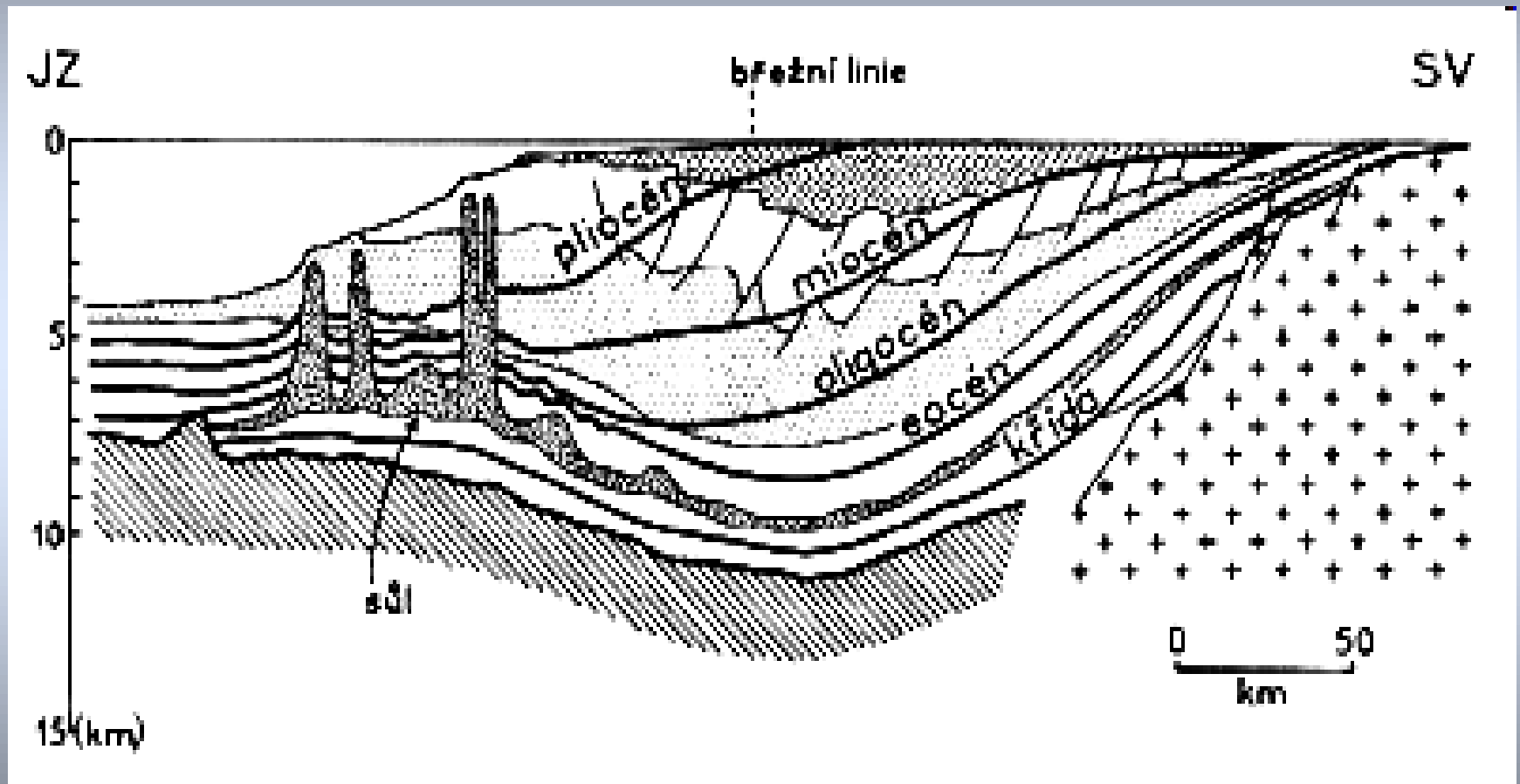
- Poměrně velká tělesa: 10ky až 100ky m, např. solné pně, rudné pně

- Žilníky

- Vnitřní stavba tělesa (spleť žilek)
- Hydrotermální a magmatické metasomatity
- Ložiska porfyrových rud

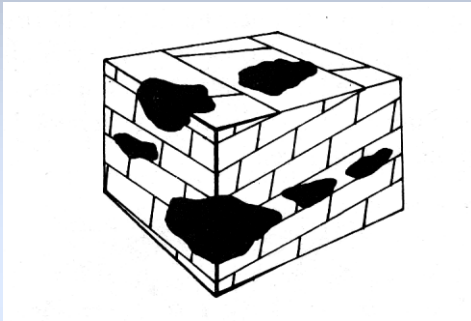
Izometrická tělesa

Řez deltou řeky Niger (Nigérie) znázorňující solné diapiry (pně), www.geology.cz

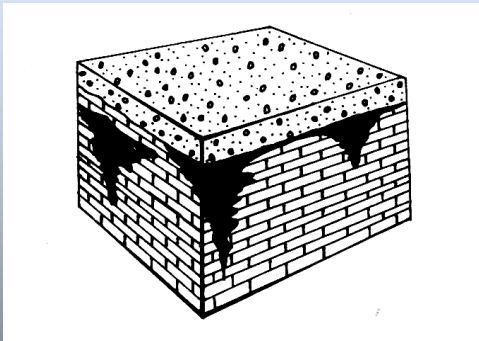
Izometrická tělesa

- Hnízda

- Menší tělesa do desítek m, např. magmatogenní metasomaty – greiseny, skarny

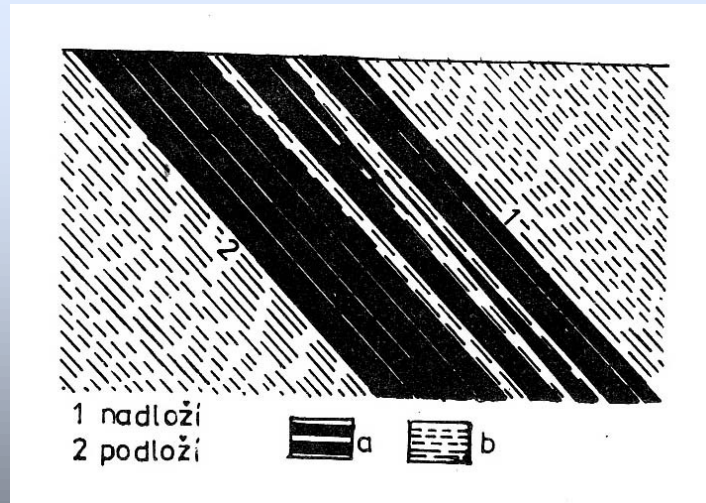
- Kapsy

- Ložiska exogenních akumulací, jež vznikla splachy ložiskových nerostů do např. krasových závrtů, např. Mn rudy

Deskovitá tělesa

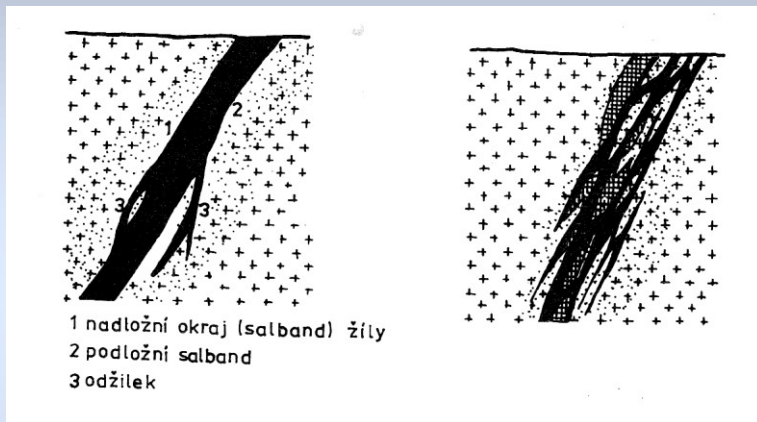
- Vrstvy i žíly – jsou v prostoru často variabilní, často rovněž ukončena vyhluchnutím (zmenšením obsahu užitkových komponent)
- Vrstvy

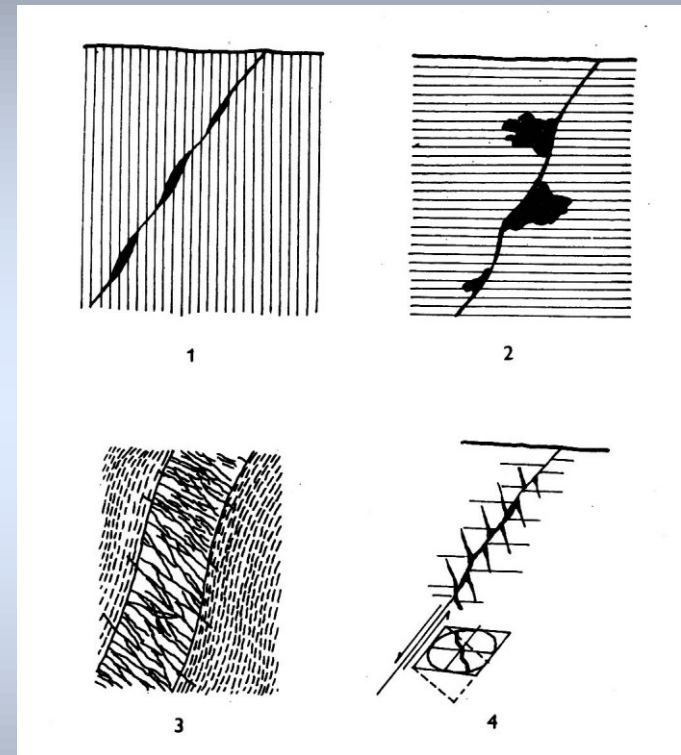
- Typický morfologický tvar sedimentárních těles
- Takováto syngenetická i epigenetická ložiska se označují jako **stratiformní**
- Ložiska vázaná na určitou vrstvu nebo souvrství se označují **stratidependentní** (např. rolové útvary v pískovci)
- Uhelná ložiska
- Sedimentární Fe rudy

Deskovitá tělesa

- Žíly

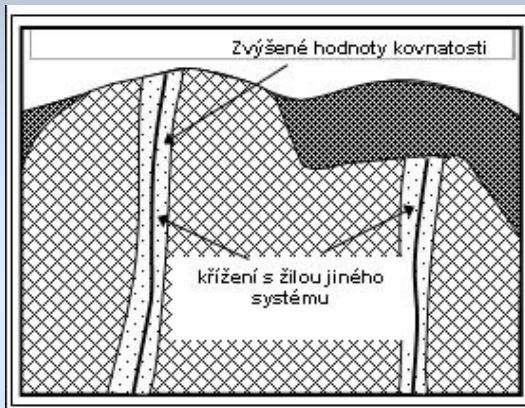
- Typické pro epigenetická ložiska, zejména pro hydrotermální
- Jednoduchá či složená, pravé či ložní
- Okolí žil často postiženo alterací

- 1) švová žíla
- 2) komorovitá
- 3) žebříkovitá
- 4) zpeřená

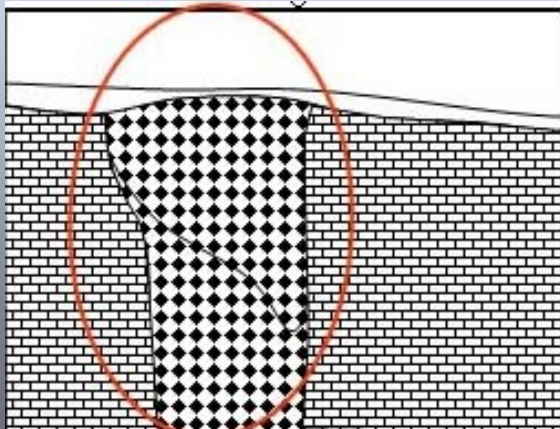
Sloupovitá tělesa

- A) Sloupovité zrudnění v hydrotermálních žilách

- Časté u hydrotermálních ložisek
- Rudní sloupy mohou být vyvinuty na křížení žil nebo i v plochách s výskytem odlišných hornin

- B) Diatremové vyvřeliny

- Vzácny typ ložisek
- Diamantonosné kimberlitové diatremy
- Karbonatity
- Převažující hloubkový rozměr nad šířkou
- Často oválný půdorys

Zadání: určete relativní stáří hornin a jejich typ.

Horniny: pískovec, granit, fluorit – barytová mineralizace

